

LUBLANSKE

NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA.

Sabbota 26. d.

velki Travn. 1798.

Nro. 42.

Lublana.

Nedelo na vezher se je perpelal is Tersta v' Lublano Prinz August tin angleski-ga Krala, ponedelek je shel na Dunej, on je bil v' Rimi, od tam beshal v' Neapel, is Neapel se perpelal po morji v' Terst na eni neapolski verstni barki.

Slovezha soldashka vhajalza Valentin Kimavez ali Zapck, inu Juri Rupret oba rojena Krajnza sta vjeta v' soldashki Staabs saperi, terdno sakovana inu perklenena, inu pod terdno strasho, dokler bo praviza zhes nju stekla. Nobeden nesme k' njima pridi-ti,

ti, svęšana sta, de se nemoreta ganiti, jih pítajo soldatje od strashe, inu per potrebah potręshejo.

Dunej 16. velki Travn.

Po ranzi Zesarizi je bilo predvezheraj duhovno opravilo inu molitve v' dvorni fari. Sraven je bila vsa zesarfka inu dvorna gospoda.

Dvorni Natifkalez gospod Tomash Trattner je pred tremi dnęvi obhajal svoje pędesęto lęto, kar je gospodar svoje imenitne natifkarie.

Shpania.

Prinz de Paz je vsęl flovo od dvora v' Madriti, inu je shel prebivat na svoje grafhine v' Grenadi s' zęlo svojo drushino,

Po sanoshinah okoli broda Kadix so stare barke postavlene s' rasbelenmi kuglami, de bi na Anglese stręlale, ako bi se proti męstu perblishali.

Kanonerji shpanfki se vadio sleherni dan na stręlanje is shtukov, inu zhedalaj bol saftopni postajajo.

Dve shpanfke fregate inu ena verstnic za so fręzho imele se męmo angleskeh bark is Kadixa vkrafti, anglese skusi sapelive snamina smotiti, de jih niso spasili, inu so vshle na globoko morje. Pęlejo v' Ameriko shivo

shivo frebro sa rudne jame v' desheli Mexico, katëra shpanzam slifhi, inu kër oni bogate slate inu freberne rudnike imajo.

Ena Angleska fregata se je prevezh h' kraji perblishala, inu ie na pësek vsadila; jo nifo mogli splaviti, temuzh jo sashgati, po tem, k' so ludi inu orodje is një spravili.

Dvë Angleske barke ste shle v' fred deshelo morje oglëdat, kaj franzosi v' brodi Toulon dëlajo, inu kam namërjajo.

Lashko.

Novize is Majlanda pravio: Franzoski visharji so sa dobro sposnali, nekaj v' Zisapinii prenarediti, sato kër med Lahmi ni miru, inu kër she pisma od glihanja med franzosmi inu Lahi nifo ismenjane. Satiga volo so is flushbe djani sheft môsh is sveta starishih, inu trië is med mlajshih. — Franzosi tedaj dëlajo s' Lahmi ne kakor sošëdje, temuzh kakor gospodarji; Lahi nimajo profosti, sunaj, kolikor se franzosam polubi, njim pervoliti al prepovëdati. Majlandski Visharji oppominajo ludstvo, de imajo lubesen imëti proti postavam; zhe ne, bodo vso mozh persadëli, ludi persiliti.

Genoveski poslanik je pershel is Parisa domù, pravio de je pisma pernesel, v' katereh je glihanje med Genova inu franzosam na boj inu na bran.

Franzia.

Poslaniki is Shvedie, Rima, inu Geneve so bili saflifhani od Visharjov. Proti svędskimu je řekel president: en tanek oblak se je bil med Svędio inu Franzio prepreęel, al stara perjasnost ni isgniti mogla, ipęt je ponovljena. Franzoski visharji jo prejmejo s' veselam slasti ķer im je poslanik Baron Stael posebno vsęzh, inu dober porok sa lępo sastopnost. Potle hvalio njega, inu pravio, de je vselej bil perjatel nih republike.

Kashe, de perpravlanje zhes Anglio je enmalo preęenalo, tudi tisti uzheni moshje so v' Paris nasaj poklizani, kateri so shę v' brodi Toulon bili. Per vsim tim v' Touloni na preterganje barke dęlajo, inu v' oroshifhi perpravljajo, tudi se ķekaj foldatje nabęrajo.

Mlajfhi sbor ima sdaj opraviti s' pregledanjem, al so novi moshje po postavah isvoleni lętafno pomlad sa oba sbiralifha.

Anglia.

Anglesi imajo pravizo, de nesmejo prezej v' jęzho vtaknени biti, ako lę sım nanje leti, de so kralęvi volji soperni inu neobglivi, ali puntarfki, temuzh morejo popred nekatęre svishanja per pravizi zhes take ludi ispelane biti; to pravizo so v' parlamenti na en lęto prevsdignili, tako de lętaf bo
sual

snal vsaki beršh v' jezho djan biri, kateri-
kol nima dobriga proti Kralu svetiga ime-
na. Ta prevsdignena praviza se imenuje v'
angleskeh postavah: habeas corpus.

Ker je Shvajz sdaj pod franzosko sablo,
se nesme is Anglie nizh kje poslati, ne bla-
go, ne gotovina.

Rastadt.

Dva poslanika pojmeta is Hollanda, e-
den v' Paris, drugi v' Madrit h' shpanfkimu
Kralu.

Shvajz.

Sdaj se franzosi vojskujejo zhes Kanto-
ne Glarus, Zug, Shviz inu Untervalden;
do zhetertiga velki Travna she ni bilo nizh
saršh flifhati, al so jih premagali, al ne.
Ti kantoni so v' gorah inu gojsdih, sato jih
bo teshko premojstriti.

Nemška.

Drugi dan tiga mesza je zesarški mini-
ster v' Rastadti graf Metternich franzoske
pooblastene vabil, skoro en odgovor dati;
oni so se sgovarjali, de so imeli dosti pre-
mislititi, inu niso zhasa imeli beršh odgovo-
riti; vunder so tretji majnika njemu ta od-
govor pisali:

Rajna je sa mejo, shkoda se bo skusi
duhovske deshele vrazhovala; te dve rezhi
sno

fmo sklenili; sdaj ostane raslozhiti, kako se bo oboje ispelalo.

Pręden se sguba verne, se more nje zęna sturiti, kolikaj snefe; Nęmzi shelę od naf en raslozhik zhes to. Mi franzosi bomo samo na to ględali, kar bo vam inu nam k'pridu; kakor hitro bote prebrali, kar shelimo, bote vidili, de nafhe otenje je spodobno, inu de fmo dali sadoftni odgovor na vse vafhe prafhanja.

Tedaj voshna na Rajni ima biti odper-ta Nęmzam inu franzosam na enako visho, drugim ptujim pa le s' obęh pervolenjam. Stegne ob vodi, kodar ladie vlęzhejo, imajo flęherni na svoji strani popravlati, vunder bres fhkode nasprotniga bręga. Obojim je perpufheno po ftegnah na obęh krajih hoditi inu ladie vlęzhi, noben zęftni zoll nima biti. Sam navadni zoll ostane tam, ker se blago isklada; vunder nimajo ti zoli na enim kraji Rajne vęzhi biti, kakor so na drugim.

Kar je otokov po fredu Rajne inu med nje pretokmi, bodo franzosam flifhali.

Kęr se vę, kajsen korift ali prid ludęm pernefe prosta kupzhia, imamo upanje, de bodo Nęmzi sa dobro sposnali pustiti prosto voshno tudi po drugeh vodah, katęre v' Rajno tezhejo, inu po drugih velikeh nemfhkeh rękah, posębno po Dovavi.

Na enako visho bode franzosko sojbd-
stvo na nemškim kraji Rajne sebi obdersha-
lo terdnavo Kehl, inu nje okrajno. Sleher-
ni zhlovek sam vidi, de to mi nesturimo sa-
volo nashiga rasfhiranja, temuzh le sa na-
sho varnost, mir, inu de bi vso perloshnost
k'perhodnim prepiranji odręsali.

En ravno tako mozhen usrok naf per-
ganja, de se terdnava Ehrenbreitstein rasva-
li inu podere, katęra je shkodлива na na-
shim kraji lesheozhimu meřtu Coblenz.

Od terdniga meřta Cassel nebomo dosti
govorili; deflih je na vashim kraji, vunder
je le predmeřtje Majnza; tedaj terdnava Kaf-
sel flifhi s'tvojo okrajno h' Majnzu, inu se
nam nima odtergvati.

Sadnizh shelę franzosi, de se most zhes
Rajno med starim inu novim Breisah spę-
postavi, inu de se pred starim mostam per
Huningi pętdefet johov semle inu potrebna
pot franzosam da na nemškim kraji Rajne.

Franzoska vojska se bo prezej takrat
zhes Rajno nasaj potegnila, kader bo mir
fklęnen, inu nasproti poterjen.

Sdaj ostane she taiste nemške lastine
popisati, katere nemzi na unim kraji sgube.
Franzosi meńio, de ni treba zhes to dosti
govoriti, keř Nemzi lahko vidio, de se mo-
re vse tim kraji odshkodovati, kar so unim
kraji poseđli firshlje, nemški stanoví, inu
koj-

kojniki. Tudi se bodo vsi nih dolgovi na deshele prenesli, katere tim kraji dobojo, karkol dolgov so sturili na poprejšhne svoje deshele unim kraji.

Tudi je saftopleno, de Nemzi vse terjanja inu pravize popušte, kar jeh na uni kraj imajo; inu de se tudi perimkam ali tictelnam uneh deshel odpovejo.

Tę odpovedanja se morejo sturiti tako, de pravize inu perimki pridejo na franzose inu druge s' nimi svęsane republike.

Dalaj perhodnikrat.

Vmerli so v' Lublant.

18. veľki Travna.

Gospoda Leopold Frerenteih, shtazunarja lzhi, Charlotta, ofem meřzov, na Terigi Nro. 280.

19. dan.

Valentin Malę, delovza fin, 4. l. na Polanah Nro. 28.

Joannes Shreķ, najden otrok, 8. dni, na Polanah Nro. 67.

V' Pleterjah bo 31. tiga meřza na lizitiranje naprodaj 444. meřnikov ajde.

Na povele meřtne gospofke nesme nobeden nizh kupiti od nobeniga soldata, zhe soldat pisane pravize nepokashe, de sme prodati; fizer bo kuplena rezh prozh vsęta.